

[Tyroll]

forslag, der er fremsat. Det er psykolog Annie Darum, institut for klinisk psykologi, der har udtalt sig om dette:

»Ved for ensidigt at ty til støttepædagogordningen giver alle involverede instanser sorteper videre og skyder ansvaret fra sig, befrier sig for det pinagtige, besværlige problembar og lægger et røgslør over det egentlige behov for et personale, der er normeret, så det er funktionsdygtigt. Det vil sige, at man umuliggør et profylaktisk arbejde i vore børnehaver og fritidshjem, skaber en hær af støttepædagoger, der foruden de mulige opgaver også får en række umulige opgaver, der forhaler tingenes dårlige tilstand og i sidste ende koster både børn, pædagoger og samfund dyrt i tid, i smerte og i penge.«

Det er altså de vilkår, man allerede har konstateret, nemlig hvordan forholdene for i forvejen handicappede børn er blevet forværret gennem de nedskæringer, der har fundet sted. Jeg føler mig ikke sikker på, at dette område vil blive dækket af de 5-årige udbygningsplaner, det er omtalt at socialministeren skal udarbejde.

Det er altså en forudsætning for, at en integrering af de handicappede i de normale institutioner kan forventes at få et heldigt udfald, at man bringer disse personalenormeringer i institutionerne op på et rimeligt niveau. Og med det mener jeg ikke alene genindførelse af de regler for personalenormering i daginstitutionerne, som var gældende, før folketinget besluttede afskedigelser i forbindelse med finansloven for 1975-76. Hertil må lægges en opnormering, der sikrer det nødvendige planlægningsarbejde, forældrearbejde osv., et behov, som langt fra bliver mindre ved den foreslåede udlægning – tværtimod.

Dernæst må man sige, at der i forslaget lægges op til at begå nogle af de samme fejltagelser, som man tidligere har begået i bistandsloven, nemlig i § 95 a og § 112, hvor man igen opererer med det nødvendige antal pladser på særlige daginstitutioner for børn og unge og ligeledes for voksne. Her gentager man de tidligere fejltagelser, og vi kan forudse, at vi vil få en masse problemer med at få udlagt disse paragraffer på en tilfredsstillende måde.

Godt nok er der lagt op til, at der skal være nogle brugerorganiseringer, men der står jo ikke noget om – og det plejer heller

ikke ligefrem at være intentionen – at sikre dem en reel indflydelse på, hvad der er det nødvendige antal institutioner, således at alle, der har behov for at blive optaget på disse institutioner, kan blive det. Nej, tværtimod siger man i lovforslaget, at det er væsentligt, at visitationen til forskellige institutioner af denne art foregår i et samarbejde med amtskommunen, der har ansvaret for, at der er det nødvendige antal pladser, men også har det økonomiske ansvar. Det er nok dette økonomiske ansvar, der i høj grad vil komme til at præge billedet.

Alt i alt må vi nok give udtryk for en hel del skepsis over for det lovforslag, der er lagt frem her, og også for vores vedkommende må vi sige, at det må afhænge af den videre behandling, i hvor høj grad vi kan støtte det.

Steen Folke (VS):

Jeg skal sige nogle ord om lovforslagene nr. L 186–188, der omhandler den undervisningsmæssige side af dette.

Jeg vil indledningsvis sige, at vi i VS kan tilslutte os den principielle hensigt, nemlig i langt højere grad end hidtil at forsøge at integrere de børn og unge, der hidtil har været under særforsorgen, i den almindelige skole. Jeg mener, at de erfaringer, der allerede er gjort på dette område, overvejende har været særdeles positive. Det gælder i høj grad for de øvrige forsorgsgrene, når man ser bort fra åndssvageforsorgen, som jo er den største og på mange måder den sværeste at integrere. Hvis man altså i første omgang ser på de andre kategorier, så mener jeg, at erfaringerne har været særdeles gode. Men også med hensyn til åndssvageforsorgen, hvis børn er sværere at integrere, mener jeg, at de erfaringer, der er gjort igennem forsøg, har været positive. Jeg tænker bl. a. på de erfaringer, som også den socialdemokratiske ordfører, fru Mette Groes, nævnte, fra et par skoler i Jylland, bl. a. ved Esbjerg.

På den baggrund mener jeg, det er klart, at selve ideen med at integrere disse børn og unge i langt højere grad i den normale skole, er noget, vi kan gå ind for. Jeg vil dog gerne understrege, at der er et meget stort men, nemlig dette, at en sådan integration forudsætter de nødvendige ressourcer. Det er kun, hvis der faktisk stilles disse ressourcer til rådighed, at erfaringerne kan blive positive.